

SEMINARIUM VARADIENSIS

Anul V
Numărul
18 (44)
MAI
2009

Realizat de Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții Vasile, Grigore și Ioan”, Oradea

MARIA, FECIOARA PRIMITOARE

Expresia din titlu se găsește într-un text al Conciliului și este splendidă prin doctrină și concizie. Spune că la anunțul îngerului, Fecioara Maria „l-a primit în inimă și în trup pe Cuvântul lui Dumnezeu”.

În inimă și trup.

Adică a fost ucenică și mamă a Cuvântului. Ucenică deoarece s-a pus în ascultarea Cuvântului și l-a păstrat pentru totdeauna în inimă. Mamă, deoarece și-a oferit pântecul ei Cuvântului și l-a păstrat pentru nouă luni în cușorul trupului ei. Sfântul Augustin îndrăznește să spună că meritul Mariei a fost mai mare pentru că a primit Cuvântul în inimă decât pentru că l-a primit în pântec.

Poate că pentru a înțelege în profunzime frumusețea acestui adevăr, cuvintele nu sunt îndeajuns. Este nevoie de a recurge la expresii vizibile. Și atunci nimic altceva nu este mai bun, decât să facem referință la o celebră icoană orientală, care o înfățișează pe Maria cu Dumnezeu-Isus înțipărit pe piept. Este indicată ca și Fecioara Semnului, dar ar putea fi numită și Fecioara Primitoare, deoarece cu antebrățele ridicate spre Cer, într-o atitudine de ofertă sau de încredințare, ea apare ca simbol viu al celei mai gratuite ospitalități.

A primit în inimă.

A făcut spațiu în gândurile sale, gândurilor lui Dumnezeu; dar pentru aceasta nu s-a simțit redusă la tăcere. A oferit de bună voie terenul feciorelnic al sufletului său pentru încolțirea Cuvântului, dar nu s-a considerat privată de nimic. I-a cedat cu bucurie solul cel mai intim al vieții sale interioare; dar fără a-și reduce spațiul libertății. A dăruit o locuință stabilă Domnului în odăile cele mai tainice ale sufletului ei; nu a simțit însă prezența Sa ca o violare de domiciliu.

A primit în trup.

A simțit greutatea fizică a unei alte Ființe ce prindea viață în pântecul ei de mamă. A adaptat deci ritmurile sale la cele ale Oaspetelui. Și-a modificat obiceiurile în funcție de o îndatorire care cu siguranță nu îi ușura viața. Și-a consacrat zilele gravidității

unei Creaturi care nu i-ar fi cruțat preocupări și griji. Și pentru că rodul binecuvântat al pântecului său era Cuvântul lui Dumnezeu care se întrupa pentru mântuirea omenirii, a înțeles că a contractat cu toți fiii Evei o datorie de primire pe care ar fi plătit-o cu o poliță de lacrimi.

A primit în inimă și în trup Cuvântul lui Dumnezeu.

Acea ospitalitate fundamentală spune mult despre Maria, despre ale cărei alte vreo mie de primiri,

Evangelhia nu vorbește, dar pe care nu ne este greu să le intuim. Nimeni, niciodată nu a fost respins de către ea. Și cu toții găseau adăpost sub umbra sa. De la vecinele de casă, la vechile prietene din Nazaret. De la rudele lui Iosif, până la prietenii din tinerețe ai Fiului ei. De la săracii de pe uliță, la pelerinii aflați în trecere. De la Petru în lacrimi după trădare, la Iuda care poate în acea noapte nu a reușit să o găsească în casă...

Sfânta Maria, Fecioară primitoare, ajută-ne să primim Cuvântul în intimitatea

inimii. A înțelege intrările năvalnice ale lui Dumnezeu în viața noastră, după cum ai știut tu să o faci. El nu bate la ușă pentru a ne impune evacuarea, însă pentru a umple de lumină singurătatea noastră. Nu intră în casă pentru a ne pune cătușele, ci pentru a ne restitui gustul adevăratei libertăți.

O știm: este spaima față de nou cea care ne face deseori neospitalieri față de Domnul care vine. Schimbările ne deranjează. Și fiindcă El schimbă mereu gândurile noastre, pune în discuție programele noastre și pune în criză siguranțele noastre, de fiecare dată când simțim pașii Săi, evităm întâlnirea, ascunzându-ne în spatele zidului viu, precum Adam printre copacii Edenului. Fă să înțelegem că Dumnezeu, dacă ne strică proiectele, nu ne ruinează sărbătoarea; dacă deranjează somnul nostru, nu ne ia pacea. Și odată ce L-am primit în inimă, și trupul nostru va străluci de lumina Sa.

PSS Antonio Bello

(1935-1993, episcop de Molfetta).

Text preluat din vol. *Maria, donna dei nostri giorni*

ISUS, PÂINEA VIEȚII

La fiecare seceriș, Isus repetă miracolul prin care a înmulțit pâinile, pentru ca lumea noastră să beneficieze de hrană care să o mențină în viață. Toate minunile pe care le-a făcut Isus trimit înspre ceva, demonstrează ceva, și anume că El este Adevărul și Pâinea care ne dă viața cea veșnică.

Omul de azi refuză să creadă că pâinea este darul lui Dumnezeu. El crede că pâinea e pur și simplu ceva ce i se cuvine. Câți dintre noi nu mergem zilnic la magazin pentru a cumpăra pâine, dar uităm să-i mulțumim Domnului pentru aceasta. Ne amintim eventual să-i mulțumim vânzătoarei pentru că ne-a servit cu amabilitate și uităm mulțumirea față de Cel care a permis ca grâul să crească pentru a se putea transforma în pâine. Cu toții trăim ispita autosuficienței, crezând că ne putem descurca singuri prin schemele noastre mentale și puterile noastre fizice. Gândindu-ne viața în acest mod, Dumnezeu nu-și mai găsește locul în lumea noastră. Astfel, omul se rupe de Dumnezeu. În acest stadiu intervine importanța covârșitoare a religiei, care are drept scop re-legarea, refacerea legăturii cu Dumnezeu.

Omul care se crede autosuficient întâmpină probleme îndeosebi atunci când viața îl pune în situația de a-și recunoaște lipsurile, de a-și mărturisi propriile limite, de a recunoaște că e flămând după ceva mai înalt decât propriul sine. Omul nu se va putea niciodată umple pe sine, doar Dumnezeu cu harul Său poate face acest lucru. Doar Dumnezeu poate mântui sufletul omului.

Atitudinea lui Isus față de cei care sunt dornici de pâine ieftină, de „raiul pământesc” este una de profundă compasiune. Acelora Isus le spune și azi precum acum două milenii le-a spus contemporanilor Săi: „Eu sunt Pâinea vieții. Cine vine la Mine nu va flămânzi niciodată și cine crede în Mine nu va înseta niciodată”(In 6, 35). Continuând această cuvântare, Isus mai spune că „pe cel care vine la Mine nu-l voi da afară” (In 6, 37). Este foarte mângâietor atunci când ajungem să conștientizăm acest lucru. Oare în ce măsură suntem noi conștienți că facem parte din marea familie, din Biserica pe care a instituit-o Isus? Cu adevărat facem parte din Biserică, nu suntem din afara

ei, deoarece dacă îl căutăm pe Isus, El nu ne dă afară, ci ne integrează în Corpul Său Mistic, Biserica. De câte ori când am intrat în vreo Biserică a trebuit să batem la ușă? Oare de ce nu se bate la ușă când se intră într-o Biserică? E simplu. Pentru că toți suntem „de-ai casei”, nu suntem străini, ci facem parte din marea familie a Bisericii. Într-un fel mai aparte noi locuim în Biserică și Biserica locuiește în noi. Doar în această familie primitoare vom fi hrăniți cu pâinea vieții veșnice. Tatăl îl trimite pe Fiul său Unul-Născut pentru a se da ca hrană copiilor mai mici ce alcătuiesc Biserica.

Noi, ca și creștini, avem obligația de a discerne care este Pâinea Cerească și care este pâinea cea ieftină, și să alegem să o consumăm pe cea care ne va duce la viața veșnică. Trebuie să discernem că e mai bine să renunțăm la o oră de privit la televizor pentru a participa la Sfânta Liturghie și a primi Sfânta Euharistie. Isus s-a confruntat în două rânduri cu ispita de a face abuz de puterea Sa divină pentru a produce pâine ieftină. În primul rând El a fost provocat de diavol în pustiu, atunci când a fost ispitit să transforme pietrele în pâine pentru a-și astâmpăra foamea. În cel de-al doilea rând El refuză această ispită atunci când evreii vor să-L facă rege doar de dragul stomacului plin pe care îl asigură mulțimilor. Isus răspunde rând pe rând

acestor două ispite. Diavolului îi spune: „nu numai cu pâine se hrănește omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu”(Lc 4, 4), iar evreilor le răspunde: „M-ați căutat fiindcă v-ați săturat, dar dacă veți umbla doar după hrană pieritoare veți muri”. În acest caz Isus se referea la mana cerească pe care au mâncat-o evreii în pustiu. Ei chiar dacă au mâncat mană au murit, fiindcă nu mana era importantă ci prezența lui Dumnezeu care se actualiza în prezența manei. Tot același lucru este și în cazul înmulțirii pâinilor. Nu pâinea înmulțită este importantă, ci prezența mântuitoare a lui Dumnezeu care săvârșește minunea.

Așadar, omului modern nu îi rămâne decât să-și conștientizeze apartenența la Biserică, familia lui Hristos, care niciodată nu-l va alunga pe cel care îl caută pe Domnul cu inimă sinceră.

Eugen IVUȚ,
ANUL -II-

ROLUL EDUCATORULUI

În după-amiaza zilei de 23 aprilie, pe la orele 12, când soarele ne încălzea făcându-ne să credem că deja a venit vara, am pornit împreună cu Pr. Iuliu Munteanu și alți trei colegi din ASTRU spre Luncani, pentru a participa la o nouă experiență formativă.

Comuna Luncani este situată la 13 km de Bacău, iar pentru a ajunge a trebuit să străbătem aproape 700 de km. De-a lungul drumului, traversând Carpații, ne-am bucurat să constatăm că natura reînvie la viață de sub zăpada grea a iernii. Totodată am avut ocazia să cunosc mai bine ținutul mioritic, dat fiind faptul că microbuzul a fost defect timp de 4 ore în apropiere de Sovata. Aceste ore s-au dovedit a fi cu adevărat o binecuvântare, deoarece am avut posibilitatea să explorez zone pe care le cunoșteam doar de pe hartă.

După un drum lung, plin de peripeții, în dimineața zilei de 24 aprilie, pe când roua încă nu se lăsase pe pământ și nici razele soarelui nu se iviseră pe cer, am ajuns la Luncani, unde am fost cazați la aceeași mănăstire carmelitană la care fusesem și de-a lungul primei etape formative pentru animatori. Această mănăstire beneficiază de o poziționare extraordinară, fiind înconjurată de pădure.

Acolo spiritualitatea e la ea acasă, prezența lui Dumnezeu este aproape tangibilă și fiecare persoană care-i calcă pragul este invitată la rugăciune cu inima.

După ce am ajuns, ne-am odihnit, refăcându-ne forțele după drumul obositor, iar mai apoi, după ce am luat prânzul, a început Cursul național de formare pentru animatorii din Acțiunea Catholică. Acest curs a fost organizat de Federația Acțiunea Catholică din România, la el putând participa responsabili din: Asociația Tineretului Român Unit - ASTRU Blaj, Asociația Tineretului Român Unit - ASTRU Cluj, Asociația Tineretului Român Unit - ASTRU Oradea, Asociația Generală a Românilor Uniți - AGRU și Asociația Tineretului Român Unit - ASTRU Eparhial Lugoj, Acțiunea Catholică "Sf. Iosif" din Dieceza de Iași. Totul a început cu o prezentare a proiectului formativ „Voi sunteți prietenii Mei”, după care a urmat Sfânta Liturghie în ritul latin, celebrată de Pr. Florin Sescu, asistent spiritual pentru sectorul copiilor.

Întregul curs de formare a fost ținut de către doamna Ana Teresa Borelli, consilier național pentru

sectorul copii în Acțiunea Catholică din Italia. Aceasta ne-a arătat de ce este nevoie de un proiect formativ pentru animatori, care sunt obiectivele formării (interioritate, fraternitate, responsabilitate și eclezialitate). S-a mai vorbit despre ce este un educator, despre faptul că educatorul este în slujba libertății celuilalt, că el este chemat să dea o mărturie proprie și umilă despre sine și proiectele sale. Educatorul își începe activitatea pornind de la viața copilului pentru ca acea viață să devină un răspuns viu și elocvent la viața Evangheliei. A fi educator presupune o misiune în care să antrenezi toate calitățile și energiile pentru a-l face pe celălalt să devină om în adevăratul sens al cuvântului. Misiunea educatorului durează la fel ca și cea a preotului, adică întreaga viață pământească. Pentru a deveni educator

nu sunt necesare școli, ci este necesară o bună conduită morală care să îi inspire și pe ceilalți. Astfel, prin practicarea unei vieți virtuozitate, toți putem deveni educatori.

Seara, după cină, a avut loc un moment inedit în care s-au prezentat diferite produse culinare tradiționale ale diferitelor regiuni care au fost prezente la acel weekend de formare.

Cea de-a doua zi a început cu Liturghia Sf. Ioan Gură-de-Aur, celebrată de Pr. Iuliu Munteanu. Un moment mult așteptat de mine a fost cel care a urmat după Liturghie, și anume, atelierul de lucru. În cadrul acestui moment ne-am împărțit pe grupuri mai mici în care am schimbat idei, ne-am împărțit reușitele în plan pastoral, dar și așteptările pe care le avem de la noi odată ce am îmbrățișat misiunea educatorului. În continuare a urmat prezentarea de materiale utile misiunii de educator, dar bineînțeles că nu puteau lipsi jocurile, cântecele și dansurile pentru copii.

În ultima zi a procesului formativ de la Luncani s-au prezentat concluziile și evaluarea acestei întâlniri. A urmat apoi Sfânta Liturghie în rit latin. Concluzionând, pot spune că cea de-a doua experiență de la Luncani a fost una în care am avut o sumedenie de lucruri noi de învățat, iar aceste lucruri îmi vor fi de un real folos în activitățile pastorale viitoare.

Daniel IȘTOAN,
ANUL -II-

UCENICUL MUZICII

Imaginea de Apostol a lui Isus nu s-a schimbat în timp. Cei doisprezece Sfinți Apostoli au avut misiunea de a mărturisi și propovădui Moartea și Învierea lui Isus atât evreilor, cât și neamurilor. Astăzi trebuie să-L mărturisești pe Isus nu numai celor care nu-L cunosc, cât mai ales celor care îl cunosc deja, care aparțin Bisericii din punct de vedere sacramental, însă pentru care numele lui Isus nu trezește o deosebită importanță. Muzica sacră este o cale prin care omul se poate apropia de Dumnezeu.

Spațiul cotidian în care ne desfășurăm activitățile este unul sonor, iar impresia de spațialitate este oferită tocmai de multitudinea sunetelor, sunete care sunt într-o mai mică sau mai mare armonie. Nu am putea concepe o lume din care să lipsească sunetele, cum ar fi: zgomotul mașinii de spălat, al umblatului pe tocuri sau al claxoanelor mașinilor.

Muzica are o atât de evidentă prezență, încât trece neobservată. Un proverb spunea că atunci când vrei să ascunzi ceva, trebuie să-l pui la vedere, cred că așa se întâmplă și cu muzica.

Muzica face parte din viața noastră și de puține ori stăm să o ascultăm ori să observăm cum ne înconjoară și ce influențe are asupra noastră. Rareori ne întrebăm de ce anumiți oameni au încercat să „dirijeze” sunetele pentru a trezi, cu ajutorul lor, diferite trăiri în sufletul uman.

Parcursul acestei muzici, formată din sunetele care ne înconjoară, este unul foarte interesant în cadrul istoriei și, în general, nu-i dăm importanță când ascultăm muzica pe care o creează aceste sunete. Nu mă refer aici la tipurile de muzică, cum ar fi cea psaltică, muzică rock, muzică folk, muzică populară, care s-au dezvoltat în timp, ci la sunetele care îl înconjoară pe om în habitatul său natural.

De exemplu, un om din Antichitate era înconjurat de alte sunete (de sunetul săgeții plecând din arc, al coasei secerând iarba, al roții de olărit), în comparație cu unul din Evul Mediu (de sunetul clopotelor mănăstirilor, al meșteșugarilor fierari pregătind armurile cavalerilor) sau cu unul care trăiește în zilele noastre (de sunetul avionului în decolare, al stadioanelor, al scărilor rulante, al accidentelor feroviare). Acest ambient sonor, diferit de la o epocă la alta, este creat de oameni și de preocupările lor și, studiindu-l, poți să descoperi anumite caracteristici ale epocii și oamenilor din vremea respectivă. Oare ce caracteristici are

ambientul sonor în care ne desfășurăm activitățile zilnice? În ce mod ne influențează acest ambient și cum ne transformă pe noi ca și persoane umane?

Pentru a da răspunsul acestor întrebări nu trebuie neapărat să facem parte din categoria muzicienilor sau a compozitorilor, putem descoperi această influență folosindu-ne de simțul auzului asociat cu cel al esteticului, al frumosului. Chiar dacă senzațiile pe care le transmite muzica nu pot fi întotdeauna exprimate prin cuvinte, ele provoacă schimbări la nivelul personalității individului și modifică aspecte ale comportamentului acestuia.

Subliniez importanța muzicii în procesul de reactualizare a adevărilor christice citând un fragment din discursul Papei Benedict al XVI-lea, pe care l-a ținut nu cu mult timp în urmă, cu ocazia împlinirii a 80 de ani de la întemeiere Statului Vatican, când coruri cu renume au susținut un concert de muzică sacră.

„Bogăția contrapunctului muzical și armonia cântecelor au ajutat la contemplarea profundului și tainicului mister al credinței creștine. Încă o dată este evident cum prin muzică și cânt și datorită interacțiunii lor cu credința se poate redescoperi o altă valoare pedagogică în ambientul religios. Muzica, ca și artă, poate fi un adevărat mod de predicare a lui Christos, pentru că reușește să redescopere ca și perceptibil misterul cu o elocvență specifică ei.”

Un teolog italian și muzician deopotrivă, încearcă să descrie muzica sub două

aspecte. Primul aspect ar fi acela al muzicii de masă, al muzicii poporului, care a devenit un produs de piață, căzând sub legile industriale și depinzând de cererea și oferta consumatorului și nu de caracterul estetic al muzicii, iar al doilea aspect ar fi acela al muzicii compuse după anumite standarde, concepte și viziuni. Între aceste două aspecte ale muzicii există un altul, și anume, acela care încearcă să se păstreze în timp și să redea fidel ambientul în care muzica a luat ființă. Din această categorie face parte muzica sacră.

Această muzică își are originile în cântarea psalmică din perioada postexilică a poporului evreu. Aceasta s-a dezvoltat în timp, astăzi descoperindu-se sub numele de muzică liturgică. Chiar dacă această departajare a tipurilor de muzică este rigidă și radicală, ea nu are decât rostul de a apăra muzica sacră și caracterul ei spiritual de influențele

(continuare în pag. 5)

ISTORIA MUZICII BIZANTINE (IV)

Prin încercarea de constituire a unei prime panorame a muzicii creștine, se subliniază faptul că istoria muzicii bizantine apare ca o continuare a celei cristalizate în primele secole, la rândul ei, continuatoare, în bună măsură, a vechii tradiții mozaice. Precum istoria generala a lumii și a civilizației bizantine, așa și evoluția muzicii poate fi conturată pe baza unor surse foarte diverse: liturghia istorică, teologică, patristică, investigarea manuscriselor, la care se adaugă, pentru domeniul muzical, cărțile de cult în care au fost immortalizate date prețioase.

Orientalizarea Imperiului Bizantin, având consecințe nu doar asupra culturii, ci și asupra muzicii, determină o însușire masivă a tendințelor noilor centre din Asia Mică și transmiterea lor în întreg Imperiul. Astfel, împăratul devine nu doar principalul apărător al creștinismului, dar și al cântării bizantine, și deviza lui Iustinian “imperium romanum et christianum” se va resimți și pe planul cultului.

Desființarea Academiei din Atena presupunea înlocuirea, fără drept de redresare, a lumii greco-romane, cu una nouă, adică cu cea bizantină, iar Bizanțul devine asiatic prin adoptarea tradițiilor creștine și european prin transmiterea acestora, o punte între două lumi înțelese în sens geografic și istoric.

Chiar dacă din secolul al V-lea începând se încerca o unificare a creștinismului, adesea dezbinat ca urmare a unor certuri religioase, conștiința

națională a unor comunități, ca cele din Siria, Egipt, Armenia, “se trezise pentru totdeauna”-după cum afirmă N. Iorga. Consecințele acestei treziri a conștiinței naționale se vor observa și pe plan muzical, unde se înregistrează un conservatorism ușor de descoperit până în zilele noastre. Nicolae Iorga atrage atenția, în același timp, asupra rolului unificator al Liturghiei bizantine a lui Ioan Hrisostom (Gură-de-Aur) și Vasile cel Mare, care alcătuiesc “un microcosmos al vieții spirituale religioase și filosofice a elenismului”.

Cu cât cultul religios se îndepărtează mai mult de prima etapă a muzicii prebizantine, dominată fiind de persecuțiile religioase, și înaintează către cea de-a II-a etapă, de făurire a unui cult ce trebuie să țină pasul cu dezvoltarea generală a creștinismului și a artei sale, putem să vorbim și de aprofundarea funcțiilor lui (a cultului religios creștin), care se conturează în cele actuale, având următoarele componente: a) latreutic-de adorare a lui Dumnezeu și de exprimare a evlaviei, dragostei și recunoștinței; b) harismatic-sacramental, sfințitor, reprezentând darul sfințitor al Divinității; c) catehetic-pedagogic, educațional.

Astfel, în primele secole ale creștinismului se poate vorbi de o evoluție a muzicii bizantine. Această muzică va rămâne în practica țărilor răsăritene, dar va sta și la baza celei adoptate de țările apusene, grupate mai târziu sub Biserica Catolică și Protestantă.

Paul CERNUCAN,
ANUL -II-

(urmare din pag. 4)

a celei profane. Muzica sacră este folosită în cadrul desfășurării cultului divin și înlesnește înțelegerea realităților transcendente, încercând să predisună omul la o întâlnire intimă cu Creatorul său.

Clement Alexandrinul, scriitor din perioada patristică, vorbește despre Isus Christos ca fiind „Noul Cântec” și îi îndeamna pe greci ca să asculte acest cântec și să se lepede de cântecele lor păgânești. Din această afirmație vedem cum creștinii din Biserica Primară foloseau muzica ca și mijloc de apărare împotriva ereticilor și ca modalitate de expunere publică a adevărurilor credinței lor, prin ea încercând să aducă neamurile la noua și dreapta credință în Isus Christos.

Astăzi, muzica sacră are același caracter de propovăduire a credinței creștine și de menținere vie a adevărurilor de-a lungul veacurilor și ea poate constitui un mijloc de apostolat pentru tinerii secolului al XXI-lea.

Dacă prin cuvânt reușim să explicăm tainele

Existenței Transcendentale, cu ajutorul muzicii sacre putem să și experimentăm aceste mistere fără a fi necesar să le înțelegem la nivel cognitiv.

În concluzie, am vrea să menționăm principalele aspecte de care trebuie ținut cont atunci când propunem o formă de apostolat prin muzică. Într-o primă fază ar trebui insistat asupra persoanelor care deja cunosc muzica din cadrul cultului divin, pentru o înțelegere mai aprofundată a acesteia, apoi ar trebui să se țină cont de felul în care acest tip poate să schimbe omul la nivel psihic și social.

Un important aspect de care trebuie să ținem seama este cel al capacității muzicii de a deschide înțelegerii umane taine din sfera divină, care pentru minte sunt greu de pătruns. Prin muzica sacră putem transmite mai limpede și mai intim chipul Fiului lui Dumnezeu propovăduit de Sfinții Apostoli ca fiind Cel care a murit și acum este viu.

Iulian BOGLUȚ,
ANUL -II-

EXERCIȚII SPIRITUALE

În perioada 3-7 martie 2009, studenții de la Facultatea de Teologie Greco-Catolică din Oradea au avut parte de o pregătire spirituală, în vederea întâmpinării Sfintei Sărbători de Înviere a Domnului nostru Isus Christos.

Exercițiile spirituale s-au desfășurat în biserica greco-catolică, cu Hramul Nașterea Maicii Domnului, din satul Haieu, iar locul de cazare a fost în apropierea bisericii.

Am avut parte de o primire călduroasă din partea comunității parohiale păstorită de Pr. Pâncotan Vasile și Pr. Călin Dușe, oferindu-ni-se și condiții prielnice pentru a putea avea o reculegere spirituală cât mai rodnică. Părintele predicator, care a avut rolul de a crea un ambient prielnic încolțirii Cuvântului în inimile noastre, a fost Pr. Călin Bot, rector al Seminarului Teologic Greco-Catolic din Cluj.

Introducerea a avut loc vineri seara, în data de 3 martie, când Pr. Călin Bot a ținut să ne amintească parabola, pe care Isus o zice mulțimii care îl înconjură, în care semănătorul seamănă sămânța și, fie că acesta doarme sau stă treaz, aceasta crește fără ca semănătorul să observe. Parabola scoate în evidență libertatea în care Dumnezeu ne-a creat, libertate în care El ne lasă să ne dezvoltăm, așteptând doar să vadă produsul finit.

Sub semnul acestei libertăți s-au desfășurat și aceste momente de revitalizare spirituală din acest an.

Pe tot parcursul desfășurării exercițiilor spirituale s-a ținut silențiu pentru a putea favoriza interiorizarea meditațiilor susținute de părintele predicator și pentru a nu perturba momentele de reflecție ale colegilor.

Meditațiile propuse de Pr. Călin Bot au avut un caracter de desfășurare progresiv, de la descoperirea intervenției lui Dumnezeu în viața noastră până la încercarea noastră de intervenție în viața divină. De la punctele în care Dumnezeu ne-a intersectat viața spre punctele în care noi vrem să ne intersectăm viața cu voința lui Dumnezeu, de la simpla descoperire a lui Dumnezeu în noi înspre devenirea noastră ca preoți ai Dumnezeului Celui Viu.

Câteva dintre titlurile subiectelor propuse: „Spiritualitatea la izvoare”, subiect care avea ca scop central găsirea principalelor momente în care am simțit intervenția divină în viața noastră; „Cine este Dumnezeu pentru mine?”; în acest subiect Pr. Călin Bot a avut o expunere personală de raportare la Divinitate, expunere care avea scopul de a ne da curajul de a mărturisi simplu și hotărât credința noastră în fața celorlalți; „Iuda - un model de vocație ratată”, subiect care avea intenția de a ne face conștienți de

incompatibilitatea dintre dorința de avuție și slujirea altarului.

Pe lângă acest program de meditații publice, urmate de meditații personale, mai existau momente de manifestare liturgică. Programul liturgic conținea Sfânta Liturghie, Ora a IX-a, Acatistul Maicii Domnului, Utrenia, Vecernia, Adorație Euharistică.

La aceste momente participau și credincioșii din parohia comunei Haieu, care s-au declarat foarte mulțumiți după această experiență de comuniune, lansându-ne invitația de a veni anual la ei în parohie pentru a ține exercițiile spirituale.

Din perspectivă personală, pot mărturisi că aceste exerciții spirituale susținute anual în perioada de pregătire a sufletului pentru Sărbătoarea Învierii Domnului au un rol fundamental în a interioriza mai mult și mai profund aspecte din viața lui Isus, care ating inimile celor dornici de comuniune cu El.

Faptul că se păstrează o liniște pe tot parcursul exercițiilor este atât de benefic, pentru că, într-o lume atât de tulburată din punct de vedere fonetic, un moment de liniște este o mângâiere pentru suflet, și pentru mine a fost și un bun prilej de a vedea mai clar unde mă situez în parcursul meu spiritual, ținând cont de indicatoarele pe care Dumnezeu le revelează prin Sfânta Scriptură.

Momentele de rugăciune sunt trăite profund iar tăcerea în sine devine moment de rugăciune. Raportarea cu ceilalți trece la un alt nivel, în aceste momente de tăcere, astfel că un simplu zâmbet pe fața unui coleg descoperă mai mult decât ar putea dezvălui o discuție nesfârșită, o strângere de mână scoate în evidență mai multă grijă și prietenie decât ar putea expune un lung tratat despre prietenie sau grijă.

Importanța celor de lângă tine crește odată ce pătrunzi mai mult în tine și vezi cât ești de puțin valoros în comparație cu Domnul și cât sunt ei de valoroși pentru El, Cel care a murit pe cruce pentru prietenii săi.

Din perspectiva lui Isus, iubirea se manifestă prin renunțarea la viață în favoarea vieții prietenilor Lui, iar această perspectivă ar trebui să o împrumutăm și noi când ne gândim la cei pe care îi numim prieteni.

Fie ca Domnul să ne ajute tuturor să putem împrumuta această perspectivă a iubirii și să încercăm să ne oferim viața în mâinile Lui, pentru o câștiga.

Iulian BOGLUȚ,
ANUL -II-

SFÂNTUL IOAN MARIA VIANNEY

„Anul Preoției” va începe cu data de 19 iunie a.c., solemnitatea Preasfânta Inimă a lui Isus, și se va încheia la aceeași dată în 2010. Se va aminti și cea de a 150 aniversare de la moartea Sfântului Curator din Ars, Ioan Maria Vianney, un exemplu adevărat de Păstor în serviciul turmei lui Cristos.

Cunoscut și iubit sub numele de „Parohul de Ars”, Ioan Maria Vianney este unul dintre acei oameni cărora li se pot aplica întocmai cuvintele Sfintei Scripturi: „Dumnezeu i-a ales pe cei mai neînsemnați pentru a-i face de rușine pe cei mari”.

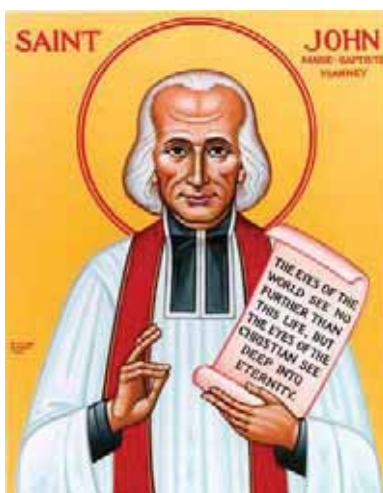
S-a născut la Dardilly, aproape de Lyon, în anul 1786, într-o familie de agricultori; copilăria și tinerețea le petrece lucrând pământul, păstorind oile și vitele. La vârsta de 17 ani, își exprimă dorința de a deveni preot, dar a trebuit să aștepte doi ani până ce tatăl i-a dat permisiunea. Între timp, parohul din Ecully, de care aparține cătunul natal al lui Ioan Vianney, îl ia alături de el și începe să-l introducă în studiile seminariale la o vârstă când alții le terminaseră. Peste Biserica și credincioșii Franței trecuseră valurile Revoluției, iar acum apăsa mâna grea a împăratului Napoleon. În anul 1809, este chemat la recrutare, dar el, nehotărât și dezorientat, procedează în așa fel încât este declarat dezertor și urmărit. Un an de zile a stat ascuns la o familie din Noës, până când s-a dat o amnistie, și astfel, a părăsit fără frică ascunzișul și a intrat în Seminarul Mic de la Verrières, apoi a trecut la Seminarul Mare din Lyon. Simțea o imensă dificultate în a citi și a învăța o pagină de filozofie sau de teologie; pentru aceasta, a fost eliminat din institut, dar, la recomandările și insistențele parohului de Ecully, abatele Balley, este reprimis; profesorii, însă, renunță să-i mai pună întrebări. Când a dat ultimele examene și s-a constatat încă o dată progresul modest pe care îl făcuse, unul dintre profesori s-a adresat episcopului, spunându-i: „Păcat ... omul acesta este un model de pietate”, „Model de pietate?”, exclamă prelatul. „Atunci, eu îl primesc și Dumnezeu va face restul”. În anul 1815, este sfințit preot, la vârsta de 29 de ani, dar nu i se dă dreptul de a spovedi, considerându-l inapt să aprecieze situația conștiințelor penitenților. Cine și-ar fi imaginat atunci că Ioan Vianney va deveni unul dintre cei mai renumiți duhovnici din istoria Bisericii?

După o „ucenicie” de trei ani pe lângă parohul Balley, care are meritul de a fi întrezărit în „idiotul iluminat” mugurii sfințeniei, este trimis la Ars, un sat mic din ținutul Dombes, mai întâi ca vicar capelan și apoi ca paroh. Ars număra atunci 230 de oameni care locuiau în case acoperite cu paie; singurele locuri de întâlnire și distracție erau patru cârciumi cu respectivele

terase de dans. Încă din primele zile, tânărul paroh începe să tune din amvon împotriva lor, cu o severitate ce ar fi putut să îndepărteze de el sufletele sătenilor. Dar s-a întâmplat contrariul; după zece ani, Ars era complet transformat: cârciumile erau goale, biserica era plină, deoarece severitatea parohului nu era niciodată lipsită de o incontestabilă bunătate și ingeniozitate. Avea numai haina pe care o purta pe el, dar era în stare să se lipsească de ea, de încălțăminte și de ciorapi, dacă întâlnea pe stradă vreun calic cu care schimba până și pantalonii, furișându-se în spatele unui gard, dacă ai săracului erau mai prăpădiți.

Timp de 42 de ani, a dus o existență stranie și sfântă. Se scula dimineața, își făcea rugăciunile, celebra sfânta liturghie, spovedea, preda învățătura creștină, spovedea iarăși până noaptea târziu, dacă era cazul, se hrănea, un timp numai cu cartofi fierți și plăcintele numite „înșeală foamea”. Mulțimile au început să se îndrepte spre el și, neliniștit de această valvă, a voit să fugă la mănăstire, dar credincioșii au alergat după el și l-au adus înapoi. A înființat și a organizat în Ars o mică școală și un orfelinat. Când a fost numit canonic, a vândut uniforma trimisă și a dat săracilor banii; când Napoleon al III-lea i-a conferit Crucea Legiunii de onoare, a mulțumit, dar a refuzat-o pentru a nu se cheltui suma cerută pentru ridicarea ei.

Cea mai mare parte din viața lui și-a petrecut-o ascultând povezile miilor de credincioși care i se adresau omului căruia cu aproape patruzeci de ani în urmă i se interzisese de a spovedi; în împlinirea acestei activități a arătat deseori că avea un dar neobișnuit de a pătrunde secretele inimilor. La picioarele lui au îngenucheat oameni veniți din toate colțurile Franței, din toate treptele sociale și de toate nivelele intelectuale. Marele predicator Lacordaire a considerat un mare favor de la Dumnezeu faptul că a avut posibilitatea să se spovedească la părintele Vianney și să-i asculte predica. Un avocat venit din Paris, când s-a întors acasă și a fost întrebat ce a văzut la Ars, a răspuns: „Pe Dumnezeu într-un om”. La vârsta de 73 de ani, în ziua de 4 august 1859, și-a încheiat viața pământească dăruită lui Dumnezeu. Îndată după moartea lui, biserica și casa parohială unde a slujit au devenit loc de pelerinaj. În 1925 papa Pius al XI-lea l-a ridicat la cinstea sfințelor altare și l-a proclamat „patron al clerului”.

TUNDERE ÎN MONAHISM

În Miercurea Mare, la Liturghia Darurilor Înaintesfințite oficiată la Catedrala Sfântul Nicolae din Oradea, pentru prima dată în istoria Eparhiei, a avut loc o tundere în monahism ca monah-rasofor.

Candidatul Gabriel Florian Borzoș este născut în 02.11.1984 la Oradea, fiind absolvent al Seminarului Teologic Greco-Catolic „Sfinții Vasile, Grigore și Ioan” și al Facultății de Teologie, secția Pastorală. Din luna august a anului 2008 a plecat la Roma cu o bursă de studii la Pontificio Ateneo Sant’Anselmo unde urmează specializarea în Spiritualitate monastică, fiind hirotosit ipodiacon în 18 decembrie. În același timp locuiește în Mănăstirea Sfântul Grigorie cel Mare de pe colina Celio, încredințată benedictinilor camaldolezi, unde, cu aprobarea PS. Virgil, în 30 ianuarie anul curent începe noviciatul pentru a deveni monah pentru Eparhia de Oradea Mare, fiind încredințat în mâinile Preacuviosului Părinte Innocenzo Gargano care este și superiorul mănăstirii. Pe temeiul referințelor acestui părinte, PS. Virgil, ca și superior al novicelui Gabriel, l-a admis ca monah-rasofor. Practic, această treaptă este logodna instituită de Biserică și se numește rasoforat sau începutul chipului îngeresc. Ca și delegat al Părintelui Innocenzo a participat egumenul Tarcisiu Roman de la Mănăstirea Sfântul Nicolae din Șumal (Sălaj) alături de ieromonahul Davide Muntoni de la Mănăstirea Sfintei Treimi din Giroc (Timiș) și de studenții: Marius Jula (master), Bogdănel Timoș (anul IV), Silviu Moisa (anul III), Iulian Bogluț (anul II) și Mirel Demian (anul I). Astfel, oficiindu-se rânduiala monahală, fratelui i-a fost schimbat numele devenind Grigorie Teodor, i s-a dat tunica, centura, metania, rasa, culionul și camilavca.

Rugăciunea centrală a ritului de tundere a fost foarte emoționantă: „În jugul Tău, Stăpâne, primește pe robul Tău Gabriel și-l fă demn pe dânsul să se unească cu turma oilor Tale. Îmbracă-l în veșmântul sfințeniei; încinge mijlocul lui cu puterea adevărului; arată-l pe dânsul nevoitor la toată înfrânarea și îndeamnă să rămână în dânsul și în noi darul cel desăvârșit al harurilor Tale cele spirituale; pentru rugăciunile Preasfintei Stăpânei noastre, Născătoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria și ale tuturor sfinților Tăi.”

La finalul acestei slujbe, Arhiereul nostru a rostit următoarele cuvinte: “Ne bucurăm că bunul Dumnezeu ne-a învrednicit și cu aceasta vocație, este o chemare

specială. Călugărul este înger în trup, să-L rugăm pe bunul Dumnezeu și pe Maica Sfântă ca să-l ajute să rămână înger în trup, pentru Domnul și pentru fiecare dintre noi”.

Bogdănel TIMOȘ,
ANUL -IV-

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Coordonator: pr. Cristian SABĂU

Redactor: Marcel AUȘAN

Din redacție: Otilia BĂLAȘ, Iulian BOGLUȚ, Alin PAPIȚ

ADRESA REDACȚIEI

Seminarul Teologic Greco-Catolic O.P. 1, C.P. 213, Oradea, Bihor, România.

E-mail: seminarium2004@yahoo.com